

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

rem legem laudando audaciamq; confutet eius. qui quum palam contrafecerit. idq; fateatur. vt sit tamen. factumq; defendat. Deinde infirmet defensionem quā aduersarius. aliud voluisse aliud sensisse scriptorem. aliud scripsisse dicat. non esse deferendum a quoquam potius latoris sensum quā a lege explicari cur ita scripserit. si ita non senserit. Cur quū ea q; plane scripta sunt neglexerit. an nūq; scripta sint proferat. Cur prudentissimos in scribendo viros summe stulticiā putet esse damnādos. Quid impediēt scriptorem. quo minus exciperet illud quod aduersarius tanq; si exceptum esset. ita dicit se secutum? Vtetur exemplis bis quibus idem scriptor aut si id nō poterit. quibus alii quod excipiendum putarint exciperint. Quærenda etiam ratio est si qua poterit inueniri. quare nō sit exceptū aut iniqua lex aut multis futura dicitur. aut alia cā obtemperandi. aut abrogandi dissentire aduersarii vocem atq; legis. Deinde amplificanda causa. de conseruandis legibus. de piculo publicarū rerū priuatarumq; tum aliis locis. tum in porando maxime grauitur erit vehementerq; dicendū. Ille autem qui se sententia legis & voluntate defuadet in consilio. atq; in mente scriptoris nō in verbis ac litteris vim legis positam esse defendet. quodq; nihil exceperit in lege laudabit. ne diuerticula peccatis darētur. atq; vt ex pacto cuiusq; legis iudex mentem interpretaretur. Deinde erit vtendum exemplis. in quibus omnis æquitas perturbetur si verbis legum. ac nō sententiis pareat. Deinde genus eiusmodi calliditatis & calūniæ retrahatur in odium iudicis quū quadam inuidiosa querela. & si incidet imprudentiæ delictum causa quare non ad fletum. sed ad casum necessitatemue ptineat. Quæ genus pauloante attigimus erit eisdem æquitatis sententiis cōtra acerbitatem verborū deprecandū. Si scripta inter se dissentirent tanta series artis est. & sicut inter se sunt pleraq; connexa. & apta. vt q; pauloante præcepta dedimus ambigui. quæq; proxima sententiæ. & scripti. eadem ad hoc genus cā tertium referant. Nam quibus locis in ambiguo defendimus eam significationē quæ nos adiuvat eisdem in contrariis legibus nostra lex defendenda est. Deinde est efficiendū vt alterius scripti sententiā. alterius verba defendamus. Itaq; modo de scripto sententiæq; pcepimus. eadem hic omnia transferimus. Superiorū epilogatio. Exposite sunt tibi omnes oratoris partitiones. quæ quidem e media illa nostra academia floruerūt. Neq; sine ea aut inueniri. aut intelligi. aut tractari pnt. Nam & partiri ipm. & diffinire. & ambigui partitiones diuidere & argumentorū locos nosse. & argumentationem ipam concludere & videre. quæ sumenda in argumento sunt. q; ex his que sumpta sunt efficiantur. & vera a falsis verisimilia ab incredibilibus diiudicare & distinguere. & aut male sumpta aut cet late expromere illius exercitationibus. & subtiliter disputandi & copiose dicēdi artis est. De bonis vero rebus & malis. æquis & iniquis & inutilibus honestis. turpibus quā potest habere orator sine illis maximæ artibus facultatem. aut copiam. Quare hec tibi sunt mi Cicero que exposui. quasi indicia illoꝝ fontiu ad quos si nobis eisdem ducibus aliusue pueneris. tum & ipsa melius. & multo maiora alia cognosces. Ego vero ac magno quidem studio mi pater. multiq; ex tuis pclarissimis muneribus nullum maius expecto.

Marci Tulli Ciceronis de partitione artis rhetorice ad filiū suū Ciceronem liber finit.

MARCI TVLLII CICERONIS DE CLARIS ORATORIBVS.

VMe Cilicia decedens Rhodū venissem: & eo mihi de Qu. Hortensii morte esset alatum. opinione omnium maiore animo cepi dolorem. Nam & amico amisso. quū consuetudine iocūda. tum multorū officiorū cōiunctione me priuatū videbam. & interitu talis aurgis dignitatem nostri collegii diminutā dolebā. quā in cogitatione & coopratū me ab eo collegiū recordabat. in quo iuratus iudiciū dignitatis me fecerat. & in auguratum ab eodem. Ex quo augurū institutis in parentis eū loco colore debebā. Augebam etiā molestiam q; magna sapientiu ciuiū. bonorūq; penuria: vir egregius coniunctissimūq; meū consilioꝝ oim societate alienissimo reip. tempore extinctus. & auctoritatis. & prudentie sue triste nobis desiderium reliquit. Dolebāq; q; no vt pleriq; putabāt aduersariū. aut obtrektorē laudū mearū: sed sociū potius. & consortē gloriosi laboris amiserā. Item si in leuiorū artiu studio memorie pditū ē. poetarū nobilio poeta rū equaliū morte doluisse. quo tādē aio eius interitū ferre debui. cū quo certare erat gloriosius q; omnino aduersarium non habere. quū presertim non modo nūq; sit. aut illius a me cursus impeditur aut ab illo meus. sed contra semper alter ab altero adiutus: & cōmunicādo. & monendo. & fauendo: Sed quoniā perpetua quadam foelicitate vsus ille cessit e vita suo magis. q; suorū ciuiū tpe. & tū occidit. quū lugere facilius rēp. posset si viueret quā iuuare. Vixitq; tamdiū quā licuit in ciuitate bñ beatēq; viuere nostro incōmodo detrimentoq;. si est ita necesse doleamus. illius vero mortis oportunitatem beniuolētia potius. quā misericordia prosequamur vt quotiescūq; de clarissimo & beatissimo viro cogitamus. illum potius. quā nosmetipsos diligere videamur. Nā si id dolemus. qd eo non iam frui nobis nō licet. nīm ē id malū. qd modice feramus. ne id nō ad amiciciā sed ad domesticā vtilitatē referre videamur. Sin tanquā illi ipi acerbitatis aliquid acciderit angimur nō summā eius foelicitatē nō satis grato aio interpretā. Et. n. si viueret. Qu. Hortensius cetera fortasse desideraret vna cū reliqs bonis & fortibus ciuibus. Hūc autē & pter ceteros aut cum paucis sustineret dolorē quū forū. p. r. qd fuisset q; theatrū illius ingenii voce erudita. & romanis grecisq; auribus digna spoliatū atq; orbatū